

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het
welzijn van konijnen in fokkerijen
Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Dit ontwerpbesluit vervangt het koninklijk besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen én past de regelgeving over het welzijn van konijnen aan volgens het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn van 25 april 2018 ('De huisvesting van konijnen in konijnenhouderijen').

Dit betekent meer concreet dat de door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn voorgestelde minimumnormen voor de huisvesting van mannelijke en vrouwelijke fokkonijnen enerzijds, en vleeskonijnen anderzijds, in het ontwerpbesluit werden overgenomen. Tevens werd groepshuisvesting verplicht gemaakt voor voedsters, met dien verstande dat de exacte periode hiervan nader door de Vlaamse Regering dient bepaald te worden, op basis van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving
Beleidsveld: Dierenwelzijn

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2019/113 werd op 5 maart 2019 verkregen. Het als bijlage 1 bijgevoegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan dit advies.

Het advies van Inspectie van Financiën werd bekomen op 16 juni 2020 en het begrotingsakkoord op 2 juli 2020.

Op de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 werd voorliggend ontwerp van besluit principieel goedgekeurd (VR 2020 1007 DOC.0772/2BIS), met het oog op advies van de Raad van State. Het advies gaat als bijlage 2.

Op 31 augustus 2020 verleende de Raad van State zijn advies (advies 67.858/1/V) over voorliggend ontwerp van besluit.

De opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt zoals hierna zal worden toegelicht:

- Rn. 3, p. 3-4: Het ontwerp vindt volgens de Raad ook haar rechtsgrond in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen', waaruit de Vlaamse Regering de algemene uitvoeringsbevoegdheid put, gelezen in samenhang met artikel 4, § 1, van de wet van 14 augustus 1986:

⇒ Reactie: De aanhef van het ontwerpbesluit werd in die zin aangepast.

- Rn. 4.1 en 4.2, p. 4-5: Volgens de Raad is er een aanmelding vereist bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 'betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij', op basis waarvan ontwerpen van technische voorschriften en technische specificaties in beginsel moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie:

⇒ Reactie: De bewuste aanmelding is gebeurd, en dit op datum van 17 september 2020.

- Rn. 6, p. 6-7: Aangezien het ontwerpbesluit een aantal bepalingen bevat die kunnen worden beschouwd als strengere nationale maatregelen als bedoeld in richtlijn 98/58/EG 'inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren', adviseert de Raad om een kennisgeving te doen aan de Europese Commissie cf artikel 10, lid 2 van de bewuste richtlijn:

⇒ Reactie: De bewuste kennisgeving zal worden gedaan aan de Europese Commissie, dit na de definitieve goedkeuring.

- Rn. 10, p. 9: De Raad van State raadt aan om ter wille van de rechtszekerheid een bepaling toe te voegen die het toepassingsgebied van het ontwerp omschrijft en tevens een definitie van "fokkerijen" toe te voegen.

⇒ Reactie: Er werd een definitie van fokkerij toegevoegd. Het toepassingsgebied wordt echter reeds afdoende toegelicht door middel van de omschrijving van de definities.

- Rn. 12, p. 9: In artikel 13 zijn de voorbeelden na "met name" exemplatief. Om dit duidelijk te maken, schrijve men volgens de Raad beter "waaronder" i.p.v. "met name":

⇒ Reactie: Het ontwerpbesluit werd in die zin aangepast.

- Rn. 13, p. 9: Het verdient volgens de Raad aanbeveling om het artikel 17, §3, vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid te verduidelijken:

⇒ Reactie: De bewuste paragraaf werd verduidelijkt.

- Rn. 14, p. 10: Het verdient volgens de Raad aanbeveling om, enerzijds, in het eerste lid van artikel 21, § 4, te schrijven: "*De verzorger heeft vlot toegang tot...*" i.p.v. "*De fokker heeft vlot toegang tot...*" en, anderzijds, in artikel 1 van het te nemen besluit een punt 10° toe te voegen waarin het begrip "*verzorger*" wordt omschreven als "*de natuurlijke persoon of de door de rechtspersoon aangewezen natuurlijke persoon die permanent of tijdelijk verantwoordelijk is voor of belast is met de zorg voor de dieren*":

⇒ Reactie: Het ontwerpbesluit werd in die zin aangepast.

- Rn. 15, p. 10: De Raad raadt aan om de delegatie aan de Vlaamse Regering in het artikel 23 weg te laten, dit omdat het geen zin heeft dat de Regering zichzelf machtigt. Zo de Regering de periode

van de voortplantingscyclus wil bepalen, kan ze ermee volstaan het artikel van het te nemen besluit naderhand te wijzigen.

- ⇒ Reactie: Er wordt geopteerd om de delegatie aan de Vlaamse Regering te behouden. Dit wordt gedaan teneinde te benadrukken dat er nog een wijzigende bepaling zal volgen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het huidige koninklijk besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen vermeldt in artikel 18 dat vanaf 1 januari 2021 alle vrouwelijke fokkonijnen zullen moeten gehuisvest worden in verrijkte parken die voldoen aan de voorwaarden bepaald door de Minister, behalve op die bedrijven die vóór 1 januari 2016, verrijkte kooien hebben geïnstalleerd. Deze kooien mogen worden gebruikt tot 31 december 2024.

Om de voorschriften van huisvesting voor de vrouwelijke fokkonijnen te kunnen bepalen en tevens deze van de mannelijke fokkonijnen, die ook nog moesten bepaald worden, werd een advies gevraagd aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Hiervoor richtte de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn een werkgroep op met belanghebbenden en wetenschappers. Deze heeft een advies uitgebracht met huisvestingsnormen voor drachtige en niet-drachtige fokkonijnen, met of zonder jongen, voor mannelijke fokkonijnen en voor vleeskonijnen. Er werden door de Raad ook een aantal aanpassingen voorgesteld aan de huidige definitie van “verrijkt park”. Deze verschilt in functie van de categorie van konijnen waarop ze betrekking heeft. De Raad kon zich echter niet uitspreken over de periode waarbinnen vrouwelijke fokkonijnen in groep moeten worden gehouden omdat hier nog wetenschappelijke kennis ontbreekt.

Verder verwacht de Raad pas in 2025 een volledige omschakeling naar een huisvesting in verrijkte parken voor de vrouwelijke fokkonijnen i.p.v. in 2021. Zo kunnen konijnenhouders die hun installatie vernieuwen investeren in parken en hebben de konijnenhouders die recent in verrijkte kooien voor voedsters investeerden geen competitief voordeel.

Het voorliggend ontwerp van besluit past de huidige wetgeving aan dit advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn aan en laat de periode voor het in groep huisvesten van de vrouwelijke fokkonijnen nog open. Er wordt een onderzoeksproject gefinancierd om hiervoor de meest optimale periode te bepalen. Dit project is lopende.

Bij het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn hoorde ook een minderheidsadvies van de Boerenbond die de vooropgestelde minimale hoogte van het park van 60 cm boven minstens 80% van de grondoppervlakte van het park voor niet-drachtige voedsters, wilde teruggebracht zien naar boven minstens 50 % van de grondoppervlakte van het park, zodat de huisvesting voor vrouwelijke fokkonijnen en niet-drachtige fokkonijnen compatibel zou zijn en het een naar het ander zou kunnen omgebouwd worden. Dit minderheidsadvies wordt gevolgd omdat deze vraag realistisch is en de investering haalbaarder maakt voor de sector, terwijl het gevolg voor het welzijn van de konijnen eerder beperkt is aangezien het konijn zich kan oprichten.

Omdat met een bijkomende wijziging het koninklijk besluit 29 juni 2014 geen systematisch geheel meer zou vormen, werd er met het voorliggende ontwerp voor gekozen om het volledige besluit te herschrijven en het koninklijk besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen op te heffen. Het voorliggende ontwerp deelt het besluit in zes verschillende hoofdstukken in: namelijk, 1) algemene bepalingen, 2) verzorging en huisvesting, 3) specifieke bepalingen voor het houden van vleeskonijnen, 4) specifieke bepalingen voor het houden van

voedsters, 5) specifieke bepalingen voor het houden van wachtvoedsters, en 6) specifieke bepalingen voor het houden van mannelijke fokkonijnen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1:

Artikel 1 legt de definities vast. In vergelijking met het KB van 29 juni 2014 werden er extra definities toegevoegd voor “voedster” en “wachtvoedster” om deze termen te verduidelijken. De definities voor “verrijkte kooi” en “verrijkt park” werden geschrapt, maar de inhoud van deze definitie komt terug in de verdere artikels.

Artikel 2:

Dit artikel is identiek aan artikel 2 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 3:

Dit artikel is identiek aan artikel 3 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 4:

Dit artikel is identiek aan artikel 4 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 5:

Dit artikel is identiek aan artikel 5 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 6:

Dit artikel is identiek aan artikel 6 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 7:

Dit artikel is identiek aan artikel 7 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 8:

Dit artikel is identiek aan artikel 8 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 9:

Dit artikel is identiek aan artikel 9 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 10:

Dit artikel is identiek aan artikel 10 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 11:

Dit artikel is identiek aan artikel 11 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 12:

Dit artikel is identiek aan artikel 12 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 13:

Dit artikel is identiek aan artikel 13 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 14:

Dit artikel is identiek aan artikel 14 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 15:

Dit artikel is identiek aan artikel 15 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 16:

Artikel 16 is gelijk aan artikel 20 §2 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen. Dit werd verplaatst naar het hoofdstuk "Algemene bepalingen" omdat dit artikel op zowel vrouwelijke als mannelijke fokkonijnen van toepassing is en niet meer past onder de volgende hoofdstukken.

Artikel 17:

Artikel 17 beschrijft de huisvesting voor vleeskonijnen. Dit herneemt de bepalingen van artikel 18 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen, samen met de inhoud van de huidige definitie van "verrijkt park". Deze laatste definitie werd evenwel aangepast aan het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Ook werd de inhoud van art. 16 § 1 en art. 17 van het huidige besluit van 29 juni 2014 in dit artikel ingevoegd, zodat duidelijk is dat deze vereisten enkel nog betrekking hebben op de bedrijven die tijdelijk (en tot uiterlijk 31 december 2024) nog gebruik maken van verrijkte kooien. Deze laatste bedrijven moeten dus pas vanaf 1 januari 2025 voldoen aan paragraaf 1 en 2 van artikel 17.

Artikel 18:

Artikel 18 herneemt de tekst van artikel 16 §2 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 19:

Dit artikel is identiek aan artikel 19 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 20:

Dit artikel is identiek aan artikel 20 §1 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 21:

Dit artikel is quasi identiek aan artikel 21 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen, met dien verstande dat er in paragraaf 4 op advies van de Raad van State nu niet meer wordt gesproken over "fokker" maar wel over "verzorger".

Artikel 22:

Dit artikel is identiek aan artikel 22 van het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen en zorgt voor de continuïteit van de huidige praktijk.

Artikel 23:

Dit artikel beschrijft de huisvesting voor voedsters. De vereisten waaraan “verrijkte parken” in dit artikel dienen te voldoen zijn niet identiek aan de vereisten waaraan “verrijkte parken” dienen te voldoen voor de vleeskonijnen in het artikel 17.

Aan deze normen zal voldaan moeten worden vanaf 1 januari 2025. Hierin wordt het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn volledig gevolgd. De periode van de voortplantingscyclus tijdens dewelke de voedsters in groep zullen moeten worden gehouden wordt voorlopig nog open gelaten omdat de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn hier geen uitspraak kon over doen. Deze kan later bepaald worden door de Vlaamse Regering, op basis van wetenschappelijk onderzoek dat nu lopende is.

Artikel 24:

Dit artikel beschrijft de huisvesting voor wachtvoedsters. Aan deze normen zal voldaan moeten worden vanaf 1 april 2021. Het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn wordt gevolgd, met uitzondering van de oppervlakte van het park waarboven de hoogte minstens 60 cm moet zijn. Voor deze parameter wordt het minderheidsadvies van de Boerenbond gevolgd, die deze minimale hoogte van 60 cm boven slechts 50% van de grondoppervlakte van het park wilt zien in plaats van boven 80% van de grondoppervlakte van het park. Dit zou ervoor zorgen dat de huisvesting voor voedsters en wachtvoedsters compatibel is en makkelijk omgebouwd kan worden. Het minderheidsadvies wordt gevolgd omdat deze vraag realistisch is en dit de investering haalbaarder maakt voor de sector, terwijl het gevolg voor de konijnen eerder beperkt is.

Artikel 25:

Dit artikel beschrijft de huisvesting voor mannelijke fokkonijnen. De vereisten waaraan “verrijkte parken” in dit artikel dienen te voldoen zijn niet identiek aan de vereisten waaraan “verrijkte parken” dienen te voldoen voor de vleeskonijnen in het artikel 17.

Aan deze normen zal voldaan moeten worden vanaf 1 april 2021.

Artikel 26:

Artikel 26 bepaalt welke artikels niet van toepassing zijn op bedrijven met minder dan 5 fokkonijnen. Dit is volledig gelijklopend met het huidige besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen.

Artikel 27:

Artikel 27 bepaalt de data voor inwerkingtreding van het besluit. De nieuwe normen voor de huisvesting van voedsters, wachtvoedsters en mannelijke fokkonijnen treden voor bedrijven waarvan de installaties voor de eerste keer in gebruik werden genomen vóór de inwerkingtreding van het besluit (= bestaande bedrijven), in werking respectievelijk op 1 januari 2025 (voor voedsters), en op 1 april 2021 (voor mannelijke fokkonijnen en wachtvoedsters).

Voor nieuwe bedrijven daarentegen treedt het besluit in werking 10 dagen na de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 28:

Artikel 28 heft het huidige koninklijk besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen op.

Artikel 29:

Artikel 29 belast de Vlaamse minister bevoegd voor het dierenwelzijn met de uitvoering van het besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende ontwerp veroorzaakt geen bijkomende controles of andere taken voor de overheid. Voorliggend voorstel heeft dan ook geen weerslag op het personeelbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorstel heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

